

Strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem w Zespole Szkół w Rozdzielu

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. z 2014r., poz. 382).

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1356).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 124).

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687).

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).

Za realizację Strategii odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Zespołu Szkół w Rozdzielu, a koordynatorem działań jest dyrektor szkoły.

1. Systematyczne prowadzenie w środowisku szkoły edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli.

W Zespole Szkół w Rozdzielu systematycznie prowadzona jest edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia. Działania w tym zakresie prowadzone są w ramach realizacji:

- Szkolnego Programu Wychowawczego,
- Programu Profilaktyki,
- zajęć edukacyjnych – zgodnie z obowiązującą podstawą programową poszczególnych przedmiotów,
- konkursów z zakresu edukacji prozdrowotnej,
- współpracy z: pielęgniarką szkolną, lekarzami rodzinnymi i stomatologiem, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Bochni, funkcjonariuszami policji działającymi na terenie Gminy Żegocina, Komendą Powiatową Policji w Bochni,
- godzin z wychowawcą,
- imprez sportowych i rekreacyjnych,
- akcji informacyjnych w ramach realizacji programów profilaktycznych,
- zebrań z rodzicami,
- spotkań indywidualnych i grupowych z psychologiem gminnym oraz pielęgniarką szkolną,

- spotkań ze specjalistami/praktykami w zakresie profilaktyki zdrowotnej,
- wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli,
- doskonalenia wychowawców i nauczycieli w ramach zespołów wychowawców i zespołów nauczycieli przedmiotowców.

2. Formy i metody działalności informacyjnej.

Działalność informacyjna obejmuje upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli wiedzy na temat:

- szkodliwości środków lub substancji, których używanie łączy się zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień,
- dostępnych form pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniem,
- możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień,
- skutków prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Upowszechnienie tej wiedzy następuje poprzez:

- realizowanie konkursów i akcji profilaktycznych na terenie szkoły,
- motywowanie uczniów do udziału w pozaszkolnych imprezach, akcjach i konkursach o tematyce profilaktycznej,
- opracowywanie gazetek o tematyce profilaktycznej,
- wykorzystanie filmów o tematyce profilaktycznej,
- rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami mające na celu przekazywanie informacji na temat zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi,
- przeprowadzanie zajęć o tematyce profilaktycznej przez przedstawicieli Policji, Straży Granicznej,
- edukację rodziców,
- opracowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych dotyczących zagadnień profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli (w formie broszur, ulotek, prezentacji multimedialnych),
- edukację nauczycieli – przekazywanie informacji na temat szkoleń i warsztatów oraz zapraszanie specjalistów na szkolenia rady pedagogicznej.

3. Zadania pracowników szkoły w zakresie pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

1) Dyrektor szkoły:

- a) realizuje zadania wynikające ze Statutu Szkoły,
- b) monitoruje i odpowiada za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych,
- c) na bieżąco informowany jest przez wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji Strategii,
- d) podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem praw uczniów, jak i ich rodziców.

2) Nauczyciele i wychowawcy klas:

- a) realizują działania profilaktyczne i interwencyjne określone w Szkolnym Programie

Wychowawczym, Szkolnym Programie Profilaktyki oraz w Planach Pracy Wychowawcy Klasowego.

- b) systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach do dyspozycji wychowawcy, na zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań,
- c) realizują zagadnienia dotyczące zapobiegania narkomanii w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia,
- d) uczestniczą w kursach, szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniem,
- e) wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z młodzieżą i ich rodzicami informując o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do uzależnienia,
- f) wychowawcy klas organizują szkolenia z rodzicami uczniów o charakterze profilaktycznym, zapraszają specjalistów z zakresu tej tematyki,
- g) wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy oraz sytuacji życiowej rodzin dysfunkcyjnych,
- h) wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z psychologiem gminnym oraz z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, z Policją i Strażą Graniczną, także pielęgniarką szkolną w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.

3) Pielęgniarka szkolna podczas pobytu na terenie szkoły:

- a) udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji,
- b) wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia,
- c) powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- d) współpracuje z psychologiem gminnym w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielenia uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbywaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem,
- e) przeprowadza profilaktyczne pogadanki i prelekcje dla uczniów/rodziców dotyczące zdrowego trybu życia i zagrożeń uzależnieniami.

4) Psycholog gminny podczas dyżuru pełnionego na terenie szkoły:

- a) zapewnia pomoc psychologiczną młodzieży przejawiającej zachowania ryzykowne na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i porady psychologiczne dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem,
- b) dokonuje diagnozy psychologicznej uczniów po stwierdzeniu zasadności badań,
- c) prowadzi zajęcia z profilaktyki uzależnień, zajęcia psychoterapeutyczne, zajęcia integrujące zespoły klasowe,
- d) organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- e) prowadzi indywidualne konsultacje dla uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczące minimalizowania skutków zachowań ryzykownych młodzieży,
- f) wspiera wychowawców klas i nauczycieli w działaniach wynikających z programu

wychowawczego szkoły i programu profilaktyki,

g) inicjuje różne formy pomocy wychowawczej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia.

h) współpracuje z dyrekcją szkoły, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły w sytuacjach wymagających minimalizowania skutków zaburzeń rozwojowych.

5) Pracownicy administracji i obsługi szkoły:

a) uczestniczą w organizowanych w szkole szkoleniach z funkcjonariuszami Policji na temat reagowania w sytuacjach kryzysowych mających miejsce na terenie szkoły (podejrzanie, że uczeń znajduje się pod wpływem narkotyków, alkoholu, posiada substancję przypominającą narkotyk, dokonał czynu karalnego, stał się ofiarą przemocy),

b) informują dyrektora szkoły lub psychologa gminnego, wychowawcę lub nauczyciela o każdym niepokojącym zdarzeniu czy zaobserwowanej sytuacji kryzysowej, wymagającej interwencji pracownika szkoły.

4. Procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, zagrożenia przemocą oraz uchylaniem się od realizacji obowiązku szkolnego z uwzględnieniem zadań osób podejmujących interwencje;

Lp	Sytuacja kryzysowa	Działania interwencyjne poszczególnych pracowników szkoły
1.	Nauczyciel uzyskał informację, iż uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.	<p>a)nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy,</p> <p>b)wychowawca informuje o fakcie psychologa gminnego i dyrektora szkoły,</p> <p>c)wychowawca wzywa do szkoły rodziców /prawnych opiekunów i w obecności psychologa bądź dyrektora przekazuje im uzyskaną informację, przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności; w przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem; jednocześnie informuje o dalszych działaniach szkoły w przypadku niezastosowania się do zaleceń – powiadomienia Sądu. Z podjętych czynności i ustaleń sporządza dokładną notatkę.</p> <p>d)w toku interwencji profilaktycznej wychowawca może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym,</p> <p>e)jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł</p>

		<p>napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich),</p> <p>f) podobnie, w sytuacji gdy szkoła wykorzystwała dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia Sąd Rodzinny lub Policję; dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.</p>
<p>2.</p>	<p>Nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków/ dopalaczy.</p>	<p>a) nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy,</p> <p>b) nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względu na jego bezpieczeństwo nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego zdrowie i życie, przekazuje pod opiekę pielęgniarki szkolnej (jeśli jest obecna),</p> <p>c) pielęgniarka (a w przypadku jej nieobecności nauczyciel) wzywa pogotowie w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pierwszej pomocy medycznej,</p> <p>d) wychowawca zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców /prawnych opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły,</p> <p>e) jeżeli rodzice /prawni opiekunowie odmówią odebrania dziecka ze szkoły, o pozostaniu ucznia w szkole lub przewiezieniu go do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszowi Policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły,</p> <p>f) dyrektor szkoły powiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy rodzice /prawni opiekunowie ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub środków odurzających odmawiają przyścia do szkoły, a uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzienia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób,</p> <p>g) w przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości policja ma prawo przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin),</p>

		<p>o fakcie umieszczenia ucznia Policja zawiadamia rodziców /prawnych opiekunów oraz Sąd Rodzinny,</p> <p>h) jeżeli powtarzają się przypadki, że uczeń pod wpływem alkoholu lub środków odurzających znajduje się na terenie szkoły, świadczy to o jego demoralizacji. Dyrektor ma obowiązek powiadomienia o tym fakcie Policji (specjalisty ds. nieletnich).</p>
3.	<p>Nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą narkotyki.</p>	<p>a) nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy,</p> <p>b) nauczyciel powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły,</p> <p>c) dyrektor szkoły wzywa Policję,</p> <p>d) po przyjeździe Policji dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące zdarzenia.</p>
4.	<p>Nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki.</p>	<p>a) nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, psycholog, dyrektor) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją,</p> <p>b) nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji,</p> <p>c) nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia niezwłocznie dyrektora szkoły oraz rodziców /prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa,</p> <p>d) w przypadku, gdy uczeń – pomimo polecenia – odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy,</p> <p>e) jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją wezwanym funkcjonariuszom Policji,</p>

		<p>f)wcześniej próbuje sam ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył tę substancję,</p> <p>g)nauczyciel dokumentuje całe zdarzenie, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.</p> <p>Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w Polsce karalne jest posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych, wprowadzanie ich do obrotu, udzielanie innej osobie i nakłanianie do użycia, ich wytwarzanie i przetwarzanie.</p> <p>Każde z opisywanych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.</p> <p>W przypadku zaistnienia jednego z powyższych przestępstw na terenie szkoły należy wezwać Policję.</p>
5.	Nauczyciel stwierdził, że uczeń popełnił czyn karalny lub przestępstwo.	<p>a)nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły,</p> <p>b)ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia, a w przypadku kradzieży podejmuje próbę odzyskania utraconego mienia,</p> <p>c)przekazuje sprawcę dyrektorowi szkoły (o ile sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod jego opiekę,</p> <p>d)powiadamia rodziców /prawnych opiekunów ucznia – sprawcy,</p> <p>e)niezwłocznie powiadamia Policję,</p> <p>f)zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Policji,</p> <p>g)sporządza notatkę ze zdarzenia.</p> <p>W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, należy zawiadomić Policję lub Sąd Rodzinny.</p>
6.	Nauczyciel stwierdził, że uczeń stał się ofiarą czynu karalnego lub przestępstwa.	<p>a)nauczyciel udziela pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnia jej udzielenie poprzez wezwanie pielęgniarki, wezwanie pogotowia, w przypadku, gdy ofiara doznała obrażeń,</p> <p>b)niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, powiadamia rodziców /prawnych opiekunów ucznia,</p> <p>c)wzywa Policję, w celu profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa,</p> <p>d)ustala okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.</p>

7.	Nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję lub przedmioty, które ocenia jako niebezpieczne (np. broń, materiały wybuchowe, nieznane substancje).	<p>a)nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo osobom przebywającym na terenie szkoły,</p> <p>b)nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły,</p> <p>c)nauczyciel uniemożliwia dostęp do tych rzeczy osobom postronnym,</p> <p>d)dyrektor szkoły natychmiast wzywa Policję (tel. 997 lub 112).</p>
8.	Stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej przez ucznia.	<p>a)nauczyciel bądź inny pracownik szkoły, który jest świadkiem stosowania przemocy zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.</p> <p>b)wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem i zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły,</p> <p>c)wychowawca natychmiast powiadamia telefonicznie rodziców sprawy i poszkodowanego oraz odnotowuje ten fakt w dzienniku w rubryce kontaktów z rodzicami,</p> <p>d)wychowawca wpisuje sprawy uwagę do klasowego zeszytu spostrzeżeń i udziela mu upomnienia nakazując zaprzestania stosowania przemocy,</p> <p>c)w przypadku powtarzania się przemocy ze strony ucznia, rodzice są zobowiązani do zdiagnozowania przyczyn zaburzeń zachowania i objęcia dziecka specjalistyczną opieką terapeutyczną.</p> <p>d)jeśli brak jest współpracy ze strony rodziców, a uczeń nadal stosuje przemoc, wychowawca informuje dyrektora, który zgłasza ten fakt na Policji lub powiadamia Sąd Rodzinny.</p>
9.	Postępowanie w przypadku niewłaściwego realizowania obowiązku szkolnego.	<p>a)rodzice/prawni opiekunowie są zobowiązani do zapewnienia regularnego uczęszczania ucznia na zajęcia szkole,</p> <p>b)uczniowie są zobowiązani do udziału w zajęciach edukacyjnych,</p> <p>c)bieżącą kontrolę spełniania obowiązku szkolnego prowadzą wychowawcy klas, którzy zliczają wyniki frekwencji tygodniowej i miesięcznej.</p> <p>d)nieobecność ucznia na zajęciach uzasadniają jedynie: choroba, pobyt w szpitalu, wizyty lekarskie, badania specjalistyczne, wypadki, zdarzenia losowe.</p> <p>e) o przyczynach i przewidywanym czasie</p>

		<p>nieobecności ucznia rodzice/prawni opiekunowie powinni poinformować wychowawcę osobiście, telefonicznie lub pisemnie. Mogą również przekazać informacje do sekretariatu szkoły.</p> <p>f) po powrocie do szkoły uczeń ma obowiązek dostarczyć wychowawcy usprawiedliwienie wpisane do dzienniczka (zeszytu kontaktów) lub jeśli jest to zwolnienie lekarskie wkleić do dzienniczka (zeszytu kontaktów),</p> <p>g) w przypadku nieobecności ucznia trwającej 7 dni i braku jej zgłoszenia przez rodziców/prawnych opiekunów, wychowawca jest zobowiązany do podjęcia działań w celu ustalenia przyczyn nieobecności /kontakt telefoniczny/,</p> <p>h) w razie braku reakcji ze strony rodziców/prawnych opiekunów ucznia, wychowawca wysła rodzicom pisemne wezwanie do szkoły z podaniem konkretnego terminu spotkania, celem wyjaśnienia przyczyn nieobecności ucznia. W przypadku zgłoszenia się rodziców, przypomina zasady realizacji obowiązku szkolnego i konsekwencje oraz sporządza ze spotkania notatkę. O podjętych działaniach informuje dyrektora szkoły.</p> <p>i) w przypadku stwierdzenia nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50 % należy podjąć następujące działania,</p> <p>j) dyrektor szkoły wysła do rodziców/prawnych opiekunów ucznia listem poleconym za potwierdzeniem odbioru <i>upomnienie</i> zawierające informację, że obowiązek szkolny nie jest realizowany, wezwanie do posyłania dziecka do szkoły z wyznaczonym terminem oraz informację, że niespełnienie obowiązku szkolnego jest zagrożone skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego (art. 15 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji),</p> <p>k) w przypadku braku kontaktu ze szkołą ze strony rodziców/prawnych opiekunów ucznia dyrektor szkoły zwraca się z prośbą o pomoc i interwencję do instytucji wspomagających pracę szkoły (Policja – dzielnicowy, GOPS, kurator, inspektor ds. nieletnich),</p> <p>l) w przypadku dalszego nierealizowania obowiązku szkolnego przez ucznia, dyrektor szkoły</p>
--	--	---

		<p>kieruję pismo do Sądu Rejonowego - Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wgląd w sytuację rodzinną ucznia.</p> <p>m) jeśli po upływie 7 dni, od dnia doręczenia upomnienia uczeń nadal nie realizuje obowiązku szkolnego dyrektor szkoły występuje z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.</p>
<p>10.</p>	<p>Postępowanie w przypadku stwierdzenia wagarów.</p>	<p>a)w sytuacji gdy wychowawca podejrzewa, że uczeń jest nieobecny w szkole z powodu wagarów natychmiast kontaktuje się z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia,</p> <p>b)jeśli podejrzenia potwierdziły się, po przyjsciu ucznia do szkoły przeprowadza z nim rozmowę wychowawczą,</p> <p>c)wychowawca nie usprawiedliwia nieobecności ucznia, nawet w przypadku uzyskania usprawiedliwienia od rodziców,</p> <p>c)w przypadku powtórzenia się sytuacji, wychowawca udziela uczniowi upomnienia i informuje psychologa, który przeprowadza z uczniem rozmowę motywującą, spisuje kontrakt lub podejmuje inne środki oddziaływania wychowawczego. Włącza do współpracy rodziców ucznia,</p> <p>d)jeśli podjęte działania są nieskuteczne, wychowawca informuje dyrektora szkoły, który przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami informuje o grożących konsekwencjach i udziela uczniowi upomnienia.</p> <p>e)jeśli uczeń nadal wagaruje, dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rejonowego - Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.</p>

5. Współpraca z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych.

W trosce o prawidłowy rozwój młodzieży na terenie szkoły podejmowanych jest szereg różnorodnych działań wychowawczych, zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych w związku z uzależnieniami oraz innymi sytuacjami zagrożenia. Składają się na nie działania:

- 1) w ramach współpracy z rodzicami w szkole organizowane są:
  - a) klasowe zebrania,
  - b) konsultacje indywidualne z nauczycielem, wychowawcą,
  - c) edukacja rodziców,

- d) spotkania indywidualne i grupowe z rodzicami prowadzone przez pedagogów i psychologa,
- e) bieżąca współpraca – kontakt telefoniczny, korespondencja,
- f) wspieranie rodziców w sytuacjach trudnych wychowawczo, pomoc w podejmowaniu działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom.

2) Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi wychowanków przyjmuje następujące formy:

- a) wymiany informacji dotyczących postaw wychowanków w odniesieniu do uzależnień,
- b) wspólne rozwiązywanie indywidualnych problemów, proponowanie rozwiązań, poradnictwo,
- c) przekazywanie informacji dotyczących skutków prawnych związanych z naruszeniem prawa przez uczniów szkoły,
- d) praca pedagogiczna z rodzicami dotycząca potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, zagrożeń związanych z uzależnieniami, przebiegu rozwoju społecznego, dostępnych form pomocy specjalistycznej (w ramach spotkań z wychowawcami klas oraz ogólnych zebrań wszystkich rodziców),
- f) udostępnianie rodzicom informatorów, poradników i materiałów edukacyjnych, ulotek,
- g) zachęcanie rodziców do utrzymywania stałego kontaktu ze szkołą (wychowawcą, i psychologiem gminnym),
- h) angażowanie rodziców do współpracy z nauczycielami w zakresie organizowania imprez szkolnych, wycieczek, dyskotek, itp.

6. Aktywny udział dzieci i młodzieży w zajęciach profilaktycznych i w zajęciach umożliwiających alternatywne wobec zachowań ryzykownych, zaspokajanie potrzeb psychicznych i społecznych.

Zajęcia profilaktyczne prowadzą:

- wychowawcy klas, w oparciu o plany wychowawcy klasy, w ramach godzin wychowawczych,
- nauczyciele przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobiegania uzależnieniom, w ramach zajęć edukacyjnych,
- nauczyciele realizujący wychowanie do życia w rodzinie,
- nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, w tym zajęcia sportowe:
  - a) zachęcając uczniów do uprawiania sportu jako alternatywnej formy zagospodarowania czasu wolnego wobec zachowań ryzykownych,
  - b) propagując udział w dodatkowych zajęciach artystycznych, pracy w Samorządzie Uczniowskim, zespołach „Grosik” i „Rozdzielskie Nutki” oraz wolontariacie i Caritas jako alternatywnych formach zaspokajania potrzeb psychicznych i społecznych uczniów.
  - c) motywując uczniów do rozwijania talentów i zainteresowań, a także pomagając pokonywać trudności w nauce (w czasie zajęć wyrównawczych i kół zainteresowań,
- psycholog gminny prowadząc zajęcia profilaktyczne i realizując programy profilaktyczne.

7. Dostosowanie treści i form zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz stopnia zagrożenia.

Wybór przekazywanych uczniom treści oraz stosowanych form pracy odbywa się

zgodnie z ich wiekiem, możliwościami intelektualnymi oraz percepcyjnymi. Podejmowane działania uwzględniają potrzeby danej grupy związane ze stopniem zagrożenia uzależnieniem oraz występującymi aktualnie zachowaniami ryzykownymi. Pod uwagę są brane między innymi następujące zagrożenia:

- zagrożenia wynikające z wagarowania,
- zagrożenia związane z uzależnieniami,
- zagrożenia wynikające z uczestnictwa w ruchu drogowym (w drodze do i ze szkoły),
- zagrożenia związane ze zjawiskiem przemocy i agresji (w szkole i poza nią),
- zagrożenia związane z nie higienicznym stylem życia (siedzenie przed komputerem),
- zagrożenia związane z niebezpieczeństwami występujące w internecie,
- cyberprzemoc,
- sekty,
- negatywny wpływ grupy rówieśniczej,
- pedofilia,
- prostytutka nieletnich.

Oceny sytuacji w tym zakresie dokonuje wychowawca klasy planując pracę wychowawczą i zapobiegawczą w danym roku szkolnym, uwzględniając informacje uzyskane od innych nauczycieli i wychowawców, dokonując okresowej oceny sytuacji wychowawczej w klasie i w szkole. Planując pracę wychowawczą, bierze także pod uwagę wskazania zawarte w opiniach i orzeczeniach uczniów wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Organizując zajęcia profilaktyczne dostosowuje ich treść i formę przekazu do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych ucznia. Ponadto szkoła podejmuje działania zapobiegawcze poprzez różnorodność form i treści profilaktycznych, organizowanie akcji i imprez o charakterze profilaktycznym oraz zajęć z:

- wychowawcą,
- pracownikami komendy Policji, Straży Granicznej (odpowiedzialność nieletnich za czyny karalne, bezpieczeństwo w ruchu drogowym),
- psychologiem gminnym,
- Sanepidem,
- pracownikami KRUS.

8. Edukacja rówieśnicza.

W Zespole Szkół w Rozdziale edukacja rówieśnicza realizowana jest przez nauczycieli współdziałających z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego i grupami inicjatywnymi uczniów.

Formami działania w tym zakresie są między innymi:

- a) organizacja akcji charytatywnych,
- b) propagowanie wolontariatu,
- c) organizowanie akcji dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom i współdziałanie w tematycznych imprezach szkolnych,
- d) przygotowywanie gazetek ściennych dotyczących problemów nurtujących młodzież,
- e) pomoc koleżeńska,
- f) propagowanie zdrowego stylu życia poprzez udział w konkursach prozdrowotnych , oraz udział w zajęciach, młodzieżowych drużynach pożarniczych i zawodach sportowych),
- g) zajęcia o formie dramy (lub innych interakcyjnych metod) poświęcone problematyce

otwartości i tolerancji, praw człowieka, asertywności w kontaktach rówieśniczych oraz istnienia jednostki w społeczeństwie demokratycznym z zachowaniem norm prawnych i społecznych,

h) propagowanie idei edukacji rówieśniczej jako skutecznej drogi rozwiązywania konfliktów i problemów życiowych,

i) udział w projektach edukacyjnych, samodzielne przygotowywanie prezentacji multimedialnych i prezentowanie ich dla kolegów w klasie lub w szkole.

9. Sposoby współdziałania pracowników szkoły ze Służbą Zdrowia i Policją w sytuacjach wymagających interwencji.

Współpraca z Policją:

- spotkania wychowawców, dyrektora z Policjantami,
- informowanie Policji o zdarzeniach występujących na terenie szkoły, mających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia uczniów oraz przejawach demoralizacji,
- współpraca w rozwiązywaniu trudnych sytuacji mających miejsce w szkole i poza nią
- organizowanie spotkań z zakresu profilaktyki dla uczniów i rodziców z udziałem funkcjonariuszy Policji,
- zgodnie z procedurami i metodami postępowania, współpraca szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją, a w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytutką.

Współpraca ze Służbą Zdrowia:

- pełniąca w szkole dyżur Pielęgniarka Szkolna podejmuje działania o charakterze profilaktycznym i informacyjnym, dotyczące zagrożeń uzależnieniami,
- informuje o zachowaniach ryzykownych i zachowaniach bezpiecznych a możliwością zarażenia się wirusem HIV,
- prowadzi zajęcia dotyczące wczesnego wykrywania raka piersi – nauka samobadania piersi,
- rozwiązuje problemy szkolne, społeczne i zdrowotne z psychologiem gminnym,
- w przypadku , gdy Pielęgniarka nie pełni dyżuru na terenie szkoły w razie konieczności dyrektor lub nauczyciel wzywa Pogotowie Ratunkowe.

10. Współpraca z różnymi instytucjami, w szczególności organizacjami pozarządowymi, wspierającymi działalność szkół i placówek w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży.

Poza współpracą z funkcjonariuszami policji pracującymi na terenie Gminy Żegocina, szkoła korzysta w realizacji swych statutowych funkcji ze wsparcia m.in.:

- Sądu Rejonowego(kuratorzy zawodowi i kuratorzy społeczni)
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Bochni
- Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS w Żegocinie –udział nauczycieli w Zespole interdyscyplinarnym, GOPS w Laskowej),
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bochni,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bochni,

- Parafii pw. Św. Mikołaja w Żegocinie,
- Ochotniczej Straży Pożarnej w Rozdzielu,
- Świetlicy Wiejskiej w Rozdzielu,
- Schroniska Młodzieżowego w Rozdzielu,
- Straż Graniczna z Nowego Sącza i Tarnowa.

11. Wspieranie uczniów zagrożonych uzależnieniem i demoralizacją, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, zaspokajających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne.

W ramach opieki psychologiczno – pedagogicznej uczniowie mają możliwość korzystania z pomocy nauczycieli, wychowawcy, psychologa gminnego w celu rozwiązywania osobistych i rodzinnych problemów. Organizacja pracy szkoły zapewnia uczniom możliwość zaspokajania potrzeb psychicznych, społecznych a także rozwój umiejętności i zainteresowań. Wobec tych osób, u których zespół zjawisk psychicznych i oddziaływań środowiskowych stwarza wysokie prawdopodobieństwo powstania zależności od środków uzależniających oraz wobec uczniów, o których wiemy, że sporadycznie używają środków uzależniających, zagrożonych niedostosowaniem społecznym realizowane są następujące zadania z zakresu profilaktyki:

- diagnoza psychologiczna i pedagogiczna problemu, w tym diagnoza sytuacji rodzinnej i szkolnej ucznia oraz jej monitorowanie,
- indywidualne rozmowy z uczniami, opieka specjalistów szkolnych, organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej
- umożliwienie uczniom wszechstronnego rozwoju podczas zajęć lekcyjnych oraz godziny z wychowawcą, których tematyka dostosowana jest do potrzeb uczniów,
- spotkania i zajęcia o charakterze profilaktycznym i opiekuńczo - wychowawczym, budowanie poczucia własnej wartości poprzez wsparcie indywidualne uczniów i rozwijanie umiejętności psychospołecznych poprzez udział w organizowanych zajęciach terapeutycznych w miarę potrzeb,
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych zapewniających uczniom możliwość rozwoju zainteresowań i aktywnego spędzania wolnego czasu, w tym związanych z realizacją pomocy psychologiczno – pedagogicznej, również akcje profilaktyczne, konkursy, koła zainteresowań czy zajęcia sportowe,
- organizacja zajęć warsztatowych prowadzonych przez specjalistów szkolnych oraz specjalistów z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej
- osobiste wsparcie, w tym motywowanie do podejmowania form aktywności alternatywnych do wszelkiego rodzaju zachowań, mających związek z uzależnieniami lub demoralizacją,
- współpraca z rodzicami (opiekunami) w zakresie wymiany informacji, poradnictwo i konsultacje, podejmowanie działań wychowawczych oraz udzielanie wsparcia rodzicom poprzez cotygodniowe dyżury nauczycieli dla rodziców,
- przekazywanie informacji dotyczących dostępnych form pomocy specjalistycznej,
- nawiązywanie współpracy z instytucjami i organizacjami wspierającymi szkołę i rodzinę,
- udzielanie uczniom wsparcia materialnego,

- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów z rówieśnikami (prowadzenie mediacji szkolnych i działań interwencyjnych wobec uczniów – współpraca nauczycieli, dyrekcji i specjalistów szkolnych),
- organizowanie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- angażowanie uczniów w aktywną pracę w Samorządzie Uczniowskim w celu budowania ich poczucia własnej wartości oraz zachęcania ich do działań alternatywnych do tych, które niosą zagrożenie uzależnieniami i demoralizacją.

12. Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniami.

Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w Zespole Szkół w Rozdzielu uwzględnia tematykę profilaktyki uzależnień i odbywa się zgodnie z potrzebami szkoły oraz szkolnym planem doskonalenia zawodowego. Zasadniczym celem podejmowanych w tym zakresie działań jest przygotowanie nauczycieli do realizacji zadań wynikających ze szkolnego programu profilaktyki oraz programu wychowawczego. Służą temu również spotkania szkoleniowe w ramach realizowanych we współpracy z instytucjami z otoczenia szkoły programach, m.in. nasze uczestnictwo w:

- Projekcie Zintegrowanej Polityki Bezpieczeństwa przy współpracy z Policją.
- Programach profilaktycznych.

Ponadto, nauczyciele indywidualnie uczestniczą w różnych formach doskonalenia zawodowego realizujących treści z zakresu profilaktyki uzależnień.

Organizowane są także szkolenia dla Rady Pedagogicznej prowadzone przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bochni.

13. Dokonywanie systematycznej oceny podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych.

Członkowie Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół w Rozdzielu systematycznie dokonują oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych poprzez:

- ewaluację skuteczności realizacji Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki,
- modyfikację Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki,
- sporządzanie sprawozdań śródrocznych i rocznych przez wychowawców poszczególnych klas,
- analizę sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń zawartą w sprawozdaniach sporządzonych przez wychowawców,
- pracę nad analizą bieżącej sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń w zespołach wychowawczych składających się z wychowawców i nauczycieli uczących w poszczególnych oddziałach,
- przeprowadzanie ankiet wśród rodziców i uczniów,
- pracę w zespołach do spraw przydzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wyznaczanie kierunków dalszej pracy profilaktycznej oraz określanie zagadnień i zjawisk

wymagających szczególnej uwagi,

- współpracę nauczycieli i wychowawców mającą na celu planowanie kroków zaradczych oraz rozwiązywanie bieżących problemów związanych z nieprawidłowym zachowaniem uczniów (wpisy do zeszytów wychowawczych),
- analizę postaw poszczególnych uczniów przy wystawianiu ocen zachowania,
- modyfikację statutu szkół.

Niniejszy dokument przyjęto do realizacji na zebraniu Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w dniu 28 sierpnia 2012 roku.